

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Árdratéseket díjazás szerint közlünk

Az új létszámemelés.

Irtá: Bakonyi Samu orsz. képv.

Mindaz, amit Tisza István gróf a parlamentarizmus megmentésének céjére alatt a parlamenti ellenállás megfojtására elkövetett, azt a célt szolgálta, hogy a hadsereg szertelen követeléseit feltétlenül teljesíthetők legyenek. A hárszabályrevíziót már 1904-ben a véderő egyoldalú fejlesztése érdekében érőszakolta.

Mikor ez simán nem ment, november 18-ikát is ezért csinálta. Junius 4-én az az új véderőtörvény és főképp az abban foglalt nagy létszámemelés miatt törte össze a parlamentek történetében a maga nemében páratlan jogtíprással a hárszabályok tanácskozási rendjét, a szólásszabadságot és a kisebbség jogait biztosító összes rendelkezéseit.

Az ellenzék karhatalommal történt eltávolítása és a szuronyos kordon mögött ezért alkotta meg a jográló választási törvény betetőzéséül az ehhez teljesen méltó munkapárti hárszabályokat.

Igy felkészülve, azt hiszik, hogy most már bátran, a siker biztos tudatában jöhet a hadügyi kormány újabb vérben és pénzben, az összes eddigi áldozatokat meghaladó elviselhetetlen újabb követeléseivel.

Ha a Bécsből érkezett hírek csakugyan megfelelnek a valóságnak, nemsokára és mindenesetre még ezen az országgyűlésen meg akarják szavaztatni az új véderőtörvényben megállapított ujoncjutalékok évi 25,000 fővel meghaladó felemelt létszámot.

Az ezzel járó költségöbbltet egymagában körülbelül százmillió koronával fogja emelni a hadügyi költségvetés terheit.

Lukács László még mint a Kluen-kormány pénzügyminisztere, garanciát vállalt a delegációban és képviselőházban az iránt, hogy öt éven belül a hadügyi terhek fokozása be nem következik. S íme, a legrettenetesebb gazdasági és pénzügyi válságok közepette és a legzűlöttebb belpolitikai helyzetben a Lukács László kijelentései megint csak értéktelen, üres, semmi hitelt nem érdemlő ígéreteknek bizonyultak. Öt kormányával és pártjával együtt nyilvánvalóan csak azok az ígéretek kötelezik, amelyeket a hatalom megtartása érdekében Bécs irányában meg kellett tenni. De ők is, azok is, akiket addig, míg ezeket a kötelezettségeket be nem vállalják, félredobni nem akarnak, keservesen csalódní fognak. Az ellenzék tíz évig tudta megakadályozni a létszámemelés óriási terheit s csak minden alkotmányos jogrend teljes felforgatása árán, a fegyveres hatalom állandó igénybevételével sikerült az eddigi létszámemelést kerüszítlerőszakolni. Két-

ségbe kellene esni a magyar nemzet életképessége és jövője felett, ha az önkényuralom mai állapotában támasztott új követelések csatorba nem állítanak az egész országot, hogy megvédelmezze magát a tervezett új merénylet ellen.

És ha bármi okból Lukács László és cinkosai eddig helyükön maradhattak, az elkeseredésnek és közfelháborodásnak az a vihára, amelyet ez az új vér- és pénzrablás rövid időn belül fel fog kelteni, mégis csak el fogja őket seperni.

Uj alkotmányos rend, a népjogok kiküzdése, becsületes nemzeti és szociális politika, öncélú gazdasági berendezés: ezek a legközelebbi jövő feladatai. A hadsereg pedig halgasson mindaddig, míg a nemzet a népjogok erejével erőhöz nem jut.

Amit Tisza és Lukács ígér, vagy cselekszik, az a nemzetet nem kötelezi.

A Dész-ügy bonyodalmai.

Dész válasza a rágalmakra.

A Pester Lloyd tegnap esti számában foglalkozott a kormány választási pénzeivel és magyarázni igyekezett, hogy mit jelent az a régebben hangoztatott vádja, hogy Kossuth-párti képviselők is kaptak nagyobb összegeket választási célokra.

Ma reggel megtoldja e fejtegetéseit és most már aktákat közöl, a melyekkel ezuttal azt akarja bizonyítani, hogy Dész Zoltánt a kormány segítségével és támogatásával választották meg Marosvásárhelyen képviselővé. Közli állításának bizonyítására Bernády György polgármester egy levelét, a melyet ez 1910. május 10-én intézett gróf Kluen-Héderváry Károly miniszterelnökhöz és a melyben jelentette a miniszterelnöknek, hogy a munkapárt a győzelem biztos reményében veheti fel a harcot Dész ellen.

Mégis az történt, hogy a kormány nem állított jelöltet Dész ellen és a munkapárti választók a Justh-párti jelölttel szemben Dész Zoltánra adták le szavazataikat. A német lap szerint tehát kétségtelen, hogy Dész a kormány támogatásával győzött és így „Dész mandátuma a kormány kegyelmi ajándékának tekinthető.”

E vádakra vonatkozólag Dész Zoltán így nyilatkozott:

— A „Pester Lloyd” komoly arccal azt szinleli, mintha okiratokat közölné, holott csak értéktelen limlomot hoz nyilvánosságra. Közöl egy polgármesteri jelentést, a melyben az az óhaj nyilvánul meg, hogy a munkapárt állítson ellenem jelöltet és a jelöltek kilá-

tásait rózsásaknak festi. Közöl továbbá egy főispáni táviratot, a mely azonos tartalmu. Elfelejtí azonban megjegyezni, hogy ezt a főispánt Erődsy Sándornak hívták, már pedig okiratokon az aláíró neve nem tartozik a mellékes dolgok közé.

— De különben mi közöm nekem mindezekhez, mi közöm ahhoz, hogy mit jelerigetnek a kormányoknak az én hátam mögött? Mindenesetre felette jellemző az az eljárás, hogy az ártatlan kedélyek és a külföld félrevezetésére nagy képpel és nagy hangon leközölt leveleknek dossie-jelleget ad a Lloyd, hogy azt a látszatot keltse, mintha neki a marosvásárhelyi választásról tényleg lenne mondanivalója.

— Nos hát a polgármesteri jelentésben munkapárti jelöltül ajánlott Várady Zsigmond — ezt persze a kormánypárt közlönye elfelejti megjegyezni — tényleg járt Marosvásárhelyen és személyesen győződött meg arról, hogy megválasztásának nincsenek kifutásai.

— Sőt Várady Zsigmond visszalépése után más munkapárti jelöltet akartak fogni ellenem, de ez sem sikerült. Ezt a gyerekesen együgyű rágalmazási kísérletet legjobban cáfolja meg az a tény, hogy a választások idejében Erődsy Sándor volt Marostorda és Marosvásárhely főispánja, akinek beiktatása ellen a legélesebb harcot folytattam és vezettem.

— Az egész ország színe előtt folyt le ez a harc. Erődsy személyes ellenfelem volt. A választáson is elkövetett ellenem minden lehetőt és teljes erővel támogatta az ellenjelöltet, aki nemcsak hogy nem volt munkapárti, hanem a Justh-párt tagja volt.

— Annyit még megjegyzek, a választások előtt Erődsy hozzám küldött, hogyha az akciót ellene abba hagyom, nem állít ellenjelöltet nekem. A kiküldöttnek azt feleltem: fitymülök rá!

— Így kaptam én ajándékba a marosvásárhelyi kerületet a kormánytól. Különben nagyon különös, hogy a munkapárt most kezd kerületek ajándékozásáról beszélni, persze csak visszamenőleg, hiszen a választások alkalmával egyáltalában nem volt abban a helyzetben, hogy mandátumokat ajándékozhasson.

Minden független érzelmű ember „Makói Független Ujság”-ot olvas és követeli, ahol csak megfordul.

A létszámemelés ügye.

Lukács bécsi tanácskozásai.

Ma volt a folytatása azoknak a tárgyalásoknak, melyeket Lukács László miniszterelnök tegnap a közös miniszterekkel megkezdett. Tegnap délután Krobatin hadügyminiszter a Magyar Házban meglátogatta a miniszterelnököt és ez a látogatás volt a kiinduló pontja azoknak a tárgyalásoknak, melyek a létszámemelés kérdésében a hadügyminiszterium s a magyar és az osztrák kormány között már „hivatalosan” is megkezdődtek. Most már tudja a magyar kormány, hogy a hadvezetőség létszámemelést kér, viszont az is igaz, hogy a létszámemelés idejére, mértékére és költségeire nézve még nincs megállapodás.

Értesülésünk szerint a magyar kormány nem zárkózik el a létszámemelés kérdése elől, sőt a kormány egyes tagjai és a munkapárti vezeték között már voltak tárgyalások erről az ügyről. Ma gróf Stürgkh osztrák miniszterelnökkel találkozott Lukács és a két kormány vezetői a kereskedelmi szerződésük ügyén kívül főként a erről a kérdésről tanácskoztak.

Krobatin tegnapi látogatása alkalmával szó volt a külpolitikai válság miatt történt reudkivüli katonai intézkedések költségeiről. Egy gráci lap most azt jelenti hogy ezek a költségek 850 millió koronára rugnak. Illetékes helyen megerősítek egyik lapnak tegnapjelentését, mely szerint a költségek 600 milliót tesznek s ezeknek egy részét most kell fedezni, másik részét pedig több évre felosztva állítják be a költségvetésbe.

Javul a közgazdasági helyzet.

Olcsóbb lesz a pénz.

Berlin ben a csásárkisasszony es-üvőjére készülnek és Európa nész-ajándéku bekével kedveskedik a lak-zíhoz. A koronás fők és külügyminiszterek, — az orosz cár, Ferencz Ferdinánd, az angol király, a francia kormány külön képviselője, Grey, Szasszanov — akik még csak vasvil-laszemekkel méregették egymást rö-viddel ezelőtt, most lakodalmi asztal mellett ülni és koccintani fognak a nemzetközi béke egészségére.

Mintahogy az első tavaszi verőfény-re azonnal kidugja a fejét az ibolya, úgy viritott ki a béke első napsuga-rara rögtön az első szerény békevi-rág: az angol bank félszázalékos kamatlábleszállítása, amelyet lelkesedve köszönt egész Európa, mert az idő

kinyilvánításának, a meginduló életnek, a munka zsendülésének a garanciáját látja benne.

Az olcsó pénz minden haladásunk, egész gazdasági és kulturális életünk alapja és legfontosabb tényezője, A szén, a gőz, a villany se fogható hozzá fontosság tekintetében.

Hiszen láttuk most néhány hónapokon keresztül, hogy mit jelent az olcsó pénz! Amint drágább és drágább lett, úgy hullottak el sorjában az ek-szisztenciák száza és ezrei. És amint olcsóbb és olcsóbb, lesz, úgy fognak ismét a föld porából kikelni az ek-szisztenciák száza és ezrei, akiknek a levegője, elengedhetetlen életföltétele az olcsó hitel.

Csak már a mi belpolitikánk számára is lehetne rendezni valami nagy-úri lakodalmat, ahol kamatláb leszállító békét adnának nászajándékkal a politika urai.

Diplomás bakterek Apátfalván.

Magad uram ha szolgál nincs.

Humoros esetet jelent apátfalvai tudósítónk. Igazán lehetetlen mosolygás nélkül megállani azt a községi előjárósági határozatot, amellyel a község tanítóit arra kényszerítették, hogy egész éjszaka bakterként kószáljanak a vigyázzanak a községre. A furcsa esetről tudósításunk következő:

Az utóbbi időkben, mint azt meg is írtuk, sok betörés fordult elő Apátfalván. A Veréb féle betörés tetesei még ma sincsenek kézrekerítve s azóta is se szeri, se száma a tyuklopásoknak s más tolvajlásoknak.

Mindezen dolgok arra kényszerítették a községi lakosok egy részét, hogy beadványban azt kérelmezzék a községi előjáróságtól, miszerint a községi lakosság számarányának megfelelően az éjjeli őrök számát négygyel szaporítsák meg.

Apátfalva község előjárósága szívesen eleget tett volna a kérelemnek, ámde anyagi erői hiányában nem állott módjában teljesíteni. Egyszerűen elutasítani sem lehetett a kérelmet, mert ebből meg az következett volna, hogy hasonló kérelmek folytonos megújításával, valósággal zaklatta volna a község lakossága az előjáróságot.

Gondolt hát az előjáróság nagyot és merészet.

A községi törvény értelmében az előjáróságnak joga van éjjeli őrökül a lakosokat is kirendelni, élt is ezen jogával. Az aláírók közül kiválasztotta a legértelmesebbeket, 3 tanítót: Somogyi Bélát, Szomor Józsefet és Szócs Ferencet, továbbá 3 kereskedőt, Fendler Gusztávot, Antal Mihályt és Ócskai Pétert, kirendelvén őket éjjeli őrökül. Nem azért, mintha értelmi képességüknél fogva alkalmasabbak lettek volna a bakterokra, hanem, hogy egyszer s mindenkorra kedvüket vegyék az ilyen, a községi előjáróságra kellemetlen kérvények aláírásától.

Egész éjszaka Apátfalva utcáit rották a 6 ujdun stílt diplomás bakterek. Belekiabálván az éjszaka, hogy:

„9 et ütött már az óra!

Térjen mindenki nyugovóra.“

Igy aztán az apátfalvaiak folytatni fogják a bakter kirendelés

ügyét, ahogyan elkezdték. Ugy lehet, ha így folytatják, kerülhet még sor az orvosra, patikárosra, papra, no meg a halottkémre is.

A derék apátfalvaiak esete után meg fog változni a régi mondás is, amely eddig azt tartotta, hogy sorba megy, mint a falusi bíróság. Ezután azt fogják mondani „sorba megy, mint Apátfalván a bakterkodás.“

A makói kereskedelem védelme.

Értekezlet a városházán.

A makói kereskedelem védelme érdekében fontos értekezlet volt ma délelőtt a városházán G a l a m b o s Ignác polgármester elnöklése alatt

Az utóbbi időben mind sűrűbben jelentek meg Makón a vigécek, akik mindenféle ringy-rongy, selejtes holmit sóztak a makói község nyakába drága áron.

Ezen hallatlan visszaélések ellen a makói kereskedők felemelték tiltakozó szavukat, sőt tiltakozásukat eljuttatták az országos magyar kereskedelmi kongresszus elé, hol Neumann Zsigmond makói kereskedő alaposan megokolt indítványban rámutatott arra a veszedelemre, mely nemcsak a makói, de az összes vidéki kereskedőket fenyegeti s ha gátat nem vetnek ennek a hallatlan visszaélésnek, úgy a vidéki kereskedelemre a pusztulás vár.

Neumann Zsigmond indítványát az országos kereskedelmi kongresszus nagy lelkesedéssel fogadta s eszerint a kereskedők összessége oda fog hatni, hogy a kereskedelmi megrendelések gyűjtéséről szóló törvény, melyet a találékony vigécek kijátszanak, revízió alá vettessék.

Ebben az ügyben ma Makó város polgármestere is értekezletet hívott egybe, melyen megjelentek Makó város legtekintélyesebb kereskedői s újból előadták sérelmüket. A kereskedők beadványához Göröcs Péter tanácsjegyző szólt először s igen alapos tudással s a tárgy teljes ismeretével vázolta mindazon módokat, melyek által a makói kereskedők sérelmét orvosolni lehet.

Göröcs Péter fejtegetéseiből meglátszott, hogy ritka ügybuzgalommal dolgozott e kérdés megoldása körül s az általa tervezett mód szerint tényleg ellehet majd érni azt, hogy a vigécek garázdálkodását, itt Makón megszüntessék.

Ugyancsak az elnöklő polgármester is sok jó tanácssal és helyes, jó eszmékkel lehetővé tette, hogy a tanácskozás minél eredményesebb legyen.

Kimondotta a mai értekezlet, hogy a városi szabályrendeletet akképpen módosítják, hogy a meglévő bizottságokat egy kereskedelmi szakbizottsággal megszorítják, mely irányítóul fog szolgálni mindazon kérdésekben, melyekkel a makói kereskedelmet fejleszteni, előbbre vinni lehet.

Ez a szakbizottság fog figyelni arra is, hogy a vigécek ne garázdálkodhassanak többé Makón s minden előforduló esetben a rendőrséget tájékoztassa s felvilágosítsa a kihágás, illetve a vigéckarázdálkodás ügyében.

Ez a bizottság persze még csak

pár év múlva működhetnek, addig azonban arra fognak törekedni a makói kereskedők, hogy Rákossy Gyula rendőrkapitányt is megnyerjék ügyüknek. Ép ezért legközelebb újból ülést fognak tartani, melyen Rákossy Gyula rendőrkapitány elé terjesztik ügyüket s kérik fogják, hogy erélyes rendszabályok alkalmazásával védje meg a makói kereskedelmet az immár türhetlenné vált, a makói kereskedelmet veszélyeztető s a makói közönségre káros vigéc garázdálkodástól.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Április 23 Szerda Róm. kab. Tivadar Gör. kath. Márczius 29 Bólapk. Nap két 4 óra 59 perokor nyugszik 6 óra 58 perokor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Hűvös idő várható, még sok helyütt csapadékkal. Sűrűnyprognózis: Hűvös, sok helyütt csapadék. Déli hőmérséklet: 8.6 Celsius.

Nyilvánosak lesznek a makói tanácsülések. Lapunk mai számában a budapesti és nagyváradi esetek kapcsán ismételtén szóvá tettük Galambos Ignác dr. polgármesternek azt a régi intézkedését, mely szerint állásának elfoglalásakor megfosztotta a tanácsüléseket nyilvánosságától, úgy, hogy oda sajtó emberei sem nyertek beocsátást, hanem egyik tanácsstagnak információja alapján voltak kénytelenek megírni hírlapi közleményeiket. A magunk részéről soha sem henyesseltük a polgármesternek ezt az intézkedését és ezért szóváltattuk ezt ismét. Közlésünknek megvolt a kellő hatása, mert a polgármester ma magához kérte a sajtó munkásait és kijelentette, hogy ő a tanácsüléseket épen olyan nyilvánosaknak tartja, mint akár a városi közgyűléseket, de azt hitte, hogy ha az újságírók lesznek jelen a tanácsülésen, némelyik tanácsstag feszélyezve érzi magát kijelentéseinek megtételében, csak azért nem engedte eddig az újságírókat a tanácsülésre. Ezek után kijelentette a polgármester, hogy miután meg van győződve arról, hogy a helybeli sajtónak is ugyanaz a célja, mint az övé, tudniillik a város ügyeinek előbbre vitele, azért jövőben mindenkor szívesen látja a sajtó munkásait a tanácsüléseken. A polgármester ezen intézkedése különösebb dicséretre nem szorul, de azt mégis ki kell jelenteni, hogy ezen intézkedésében is a helyes törvényes érzék erősen domborodik ki.

Udvarhelymegye — Csanád-megyéhez. A rossz gazdasági viszonyok másutt még nagyobb bajokat idéztek elő mint Csanád-vármegyében. Udvarhelymegyében például egész sereg iparost tettek tönkre a rossz viszonyok. Udvarhely vármegye főispánja ma átiratlag fordult Csanád-vármegye alispánjához, segíteni őt azon akciójában, mely szerint a bajba jutott székelyudvarhelyi fazekasok ipari termékeiket értékesíthessék. A főispáni átirat szerint a székelyudvarhelyi fazekasoknak 16000 darab cseréptájkuk van eladó, darabonként 10 fillérré, 14000 darab tányér darabonként 8 fillérré, 1300 darab fazék 30 fillérré.

vel, 3000 darab kis tányér 4 fillérré, 1500 darab virágcserep 8 fillérré, 600 darab kisebb fazék 20 fillérré, 700 darab csupor 8 fillérré, továbbá különféle háztartási cikkek, leveses csészék, dohánytartók, perselyek s más disztárgyak. Mind igen szép, izléses, csinos, tartós székely munka. Mindegyik darab igazán a székelyipar remeke. Ha akadnának valami élelmes makói emberek, ezen cikkeket Makóra hozzák, jól járnának a székelyek is, a makóiak is. Volna még Székelyudvarhelyen más ipari cikk is, faneműek s más holmik. Kívánatos volna ha a makóiak érdeklődnek a székelyek holmijai iránt.

Építik a polgári leányiskolát. Megírtuk már, hogy Makó város képviselőtestülete a fölöttes hatóság utasítása folytán elhatározta, hogy a polgári leányiskolát, mely a jelentkező növendékek részére nem elegendő, kibővíti. Terve van végre a most meglevő falakra egy emeletnek az építése. A tanácsnak az építkezést már meg kellett volna kezdenie, de attól tart, hogy a falak nem bírják meg az új emeletet, ezért a városi tanács ma Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével rendkívüli ülést tartott, melyen kimondotta, hogy mielőtt az építkezést megkezdik, az épületet az építkezéstől álló bizottsággal felülvizsgáltatja. Ez a bizottság pénteken d. 11 órakor ülést tart.

A város földet ad ki. Makó városának a Gyilkos-tó melletti föld eddig még nem volt haszonbérbe kiadva, ezért a városi tanács mai rendkívüli üléséből kifolyólag utasította Pákh Kálmán gazdasági szaktanácsost, hogy a 8 hold földet libalegeltetés céljaira egy holdas parcellákban adja ki haszonbérbe, vagy ha ez nem sikerülne, intézkedjék a földnek egy tagban való bérbe adásáról.

Szegény asszony tyukjai. Juhász Antalné makói asszony egész télen át drága kukoricával etette tyukjait, de akkor abból nem volt semmiféle haszna, mert a tyukok nem tojtak. Most, hogy kitavaszkodott az idő, a tyukok is tojni kezdtek, úgy, hogy abból a szegény asszony minden nap árult néhány fillért a piacon. Most azonban egy más baj ütött be. Valami csirkefogó meg irigyelte Juhászné szép tyukjait és három hét leforgása alatt azokból 5 darabot ellopott. Ezt sirva panaszkolta ma a szegény Juhászné a rendőrkapitányi hivatalban, hol jegyzőkönyvet vettek fel az esetről és megígérték, hogy kinyomozzák a tyuktolvajt.

A gazdátlan kakas. A becsületes megtalálók különféle gazdátlan dolgokat szoktak a rendőrségre vinni, melyeket az igazolt tulajdonosok hosszabb rövidebb idő alatt ismét tulajdonukba is vesznek. A rendőrséghez bevitt gazdátlan tárgyak szorosabb értelemben véve két csoportra oszthatók, egymint élőkre és élettelenekre. Legtöbb bajt okoznak a rendőrségen az ugynevezett bitangságba került jószágok. Ezeket ugyanis gondozni, ápolni főleg pedig etetni kell. Most is egy gazdátlan kakast őriznek a rendőrségen, mely nem csak azért kellemetlen, mert etetni, itatni, hanem azért is, mert folytonosan kukorékol. Maguk a rendőrök mondják, hogy még soha nem láttak ilyen lármás kakast és nagyon óhajtnak, hogy igazolt tulajdoosa mielőbb jelentkezze érte.

Szerencsétlenség munka közben. Halász Károly géplakatosnak Pósa István nevű inasa ma délelőtt a műhelyben egy kulcsot reszelt, mikor a horges végű reszelő megosuszott

kezében és baltenyerébe furdott. A fiu sebét Hubert Mihály dr kötötte be és lakására szállították, hol most ápolják. A gyógyulás legalább 10-12 napot vesz igénybe.

— Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mimi“ férfi gummi-óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Porto 30 fillér.

— „Hez“, Budapest, VIII. Losonczy-utca 13. Diszkrét szétküldés.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkezett. Vigh Lajos Nagy Gy. Mária Irmával. Elhalt. B. Papp János 72 éves korában.

SZINHÁZ.

Hétfőn jönnek a színészek

Kedden lesz az első előadás.

Az első hét műsora.

Makó város közönsége őszinte örömmel és lelkesedéssel várja Nádasdy derék gárdáját, mely hétfőn bevonul Makóra, hogy közel 6 héten át ambiciózus szolgálja a makói közönség művészi igényeit.

Nádasdy József társulatáról már sok jót írtunk, de igazán meg is érdemi a dicsőítő szót. Minden igyekezetével azon van a derék színigazgató, hogy Makó város közönségének igényeit minél inkább kielégítse.

A művészi személyzet számát is megszorította s két igen kiváló énekes művészt szerződtetett az eddig működötték mellé. Az új művészek bizonyára tetszeni fognak a makóiaknak.

Kedden este lesz az első előadás, Garvay Andor nagyhatású színműve „Bent az erdőn“ kerül bemutatásra.

Az első hét műsora igazán ugyan összeállítva, hogy a közönség a legteljesebben meglegyen elégedve.

Szerdán este Lehár csodaszép zenéjü operettje „Eva“ kerül előadásra. Valóságos színházi esemény lesz ez a pompás előadás. A nagyszerű darab első előadása bérletben lesz.

Csütörtökön, május elsején délután Lehár bájos muzsikájú operettje a „Drótostól“, este pedig bérletszűnetben újból „Eva“ kerül előadásra.

Pénteken este ismét bemutatás előadás lesz — a budapesti színházak egyik slágerdarabját a „Faunt“ mutatja be a társulat.

Szombat este újból bemutatás előadás lesz a színházban. Az operett irodalom egyik legszenzációsabb sikerű terméke a legfrissebb operettműködés a „Kis barátné“ fog pompás szórakozást nyújtani a színház látogatóinak.

Az első hét műsora tehát igazán változatos és gyönyörködtetően van egybeállítva, ha a műsor összeállítása továbbra is ily változatos lesz, úgy ez idén igazán pompás színi szezonra van kilátásunk.

Tanuló lányok felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Titokzatos öngyilkosság

Egy színésznő elvágta a nyakát.

A Budapest Rökk Szilárd-utca 2 szám alatt levő házban ma hajnalban öngyilkossági kísérletet követett el egy szép fiatal leány kés-elvágta a nyakát és a mentők reggel — amikor tettét észrevették — a sok vérvetsésgőtől elgyengülve, eszméletlen állapotban vitték a Rókus-kórházba.

Rádai Kubik Ilonának hívják az öngyilkossá lett fiatal színésznőt. A Népoperaiban működött s a Rökk Szilárd-utca 2. szám alatt lakott, a második emeleten Rolf Kamillánál, egy kis utcai szobában. Öngyilkosságának okát nem tudják, mert ki hallgatni nem lehetett és az esetet gyanússá teszi az a körülmény, hogy a szobában nem találták meg a kést, melylyel a színésznő elvágta a nyakát.

Rádai Kubik Ilona tegnap egész nap otthon tarozkodott és háziasszonyának fejfájásról panaszkodott. Este korán lefeküdt s a szobaleányának meghagyta, hogy reggel nyolc órakor kelte fel. Hajnalban a szomszédok segélykiáltásokat hallottak a szobájából, de csodálatosképen nem törődtek vele. Így aztán csak reggel jöttek rá, hogy Kubik Ilona az éjjeli öngyilkossági kísérletet követet el.

Rolifék cselédleánya ugyanis ma reggel nyolc óra után benyitott a színésznő szobájában, ahol rémes látvány tárult szeméi elé. Kubik Ilona keresztül vágott nyakkal feküdt az ágyában, körülötte csupa vér volt minden. A színésznő már alig hörgölt.

Az öngyilkossági kísérlet még hajnalban történt, mert a vér a leány körül már megaludt.

Rögtön hívták a mentőket, akik Kubik Ilonát a Rókus kórházba szállították.

Hogy mivel követte el az életunt a színésznő az öngyilkosságát azt sem a mentők sem a rendőrség nem tudta megállapítani. A szobában semmiféle éles szerszámot nem találtak. Lehetséges, hogy öngyilkos kidobta a kést az ablakon át az utcára.

Rádai Kubik Ilona állapota életveszélyes.

IRODALOM.

A Tevan-könyvtár. Három kitünő füzetet előkelő és izléses kiállításban a napokban került könyvpiaconra. 14-15. *Ady Endre: Muskétás tanár ur.* Ebben a kötetben Ady Endre azokat a novellákat gyűjtötte egybe, amelyeket a nagy irodalmi renaissanceunk kezdetén, tehát akkor írt, amikor még minden izzott, minden forrongott, amikor az új, friss irány szelleje csapta meg a lelket. — A „Muskétás tanár ur“ és a többi novella mind erősen kidomborítja a nagy költő egyéniségét. Ady Endre belevitte ezekben a novellákba mindazt a fenséges, lírai érzést, azt a magas színt, mely verseiben oly magasan lobog. A füzet ára 90 fillér. 16-18. *Tristan Bernard: A csendes férj.* Ez a vaskos regény a francia humor remekműve. Egy félszeg, jámbor férj tragikomikus kálváriáját tárja elénk az író. — A csendes férj jól nevelt fiu, lapos, félszeg, jelentéktelen figura, aki esetlik botlik folytonosan egy viharos házasság zavarában. Felesleges Tristan Bernardot külön bemutatnunk, mert hiszen népszerű ő nálunk is. Humora

aprólékosan részletező. Milieuje a kispolgárság. Legkedvesebb alakjai a szerény, rosszul öltözködő, örökké osetlő-botló emberek, akik hallatlan naivsággal és jóhiszeműséggel mennek neki a fainak s azután csodálkoznak, hogy bezúzzák a fejüket. Tristan Bernard kaján. Annak a tragikomédiának költője, amit közönséges szóval „pech“ nek nevezünk. Regénye, a chef d'oeuvre-ok szerencsébélyegét viseli magán. Iróniája, gyengéd megfigyelése, moliéri szatírája, amely néhol kegyetlenné válik és a tragédia határait surolja, arra bírnak bennünket, hogy benne a Bovaryné mását lássuk, néhány hanggal, felstímelve, a humor diabólikus fényével és akcentusával egy új hangnembe, vidám durba transzponálva. A füzet ára 80 fillér. 19-20. *Nagy Lajos: A szobalány.* Rövid pár éve, hogy e fiatal író neve lapok hasábjain, könyvek címlapjain szerepel s ma már ott tart, hogy a legolvasottabb írók közé sorozza őt a publikum. Novellái tárgyát eredeti, megkapó, nálunk szokatlanul új forrásból meríti. Az apró cseprő élet problémák között a nő és a férfi, különösen a fiatalok viszonya, ezeknek szerelmi élete az, ami az ő nagy írói készségét leginkább foglalkoztatja. Ezek a problémák azok, melyek őt mindenkor izgatják és feldolgozásra készítik. Mély pszichológia, reális életfogás, éles megfigyelés szűrődik el tollából. A füzet ára 60 fillér.

A nyugat *Ignotus, Ady Endre és Fejérvény Miksa* szerkesztésében megjelent szépirodalmi folyóirat 1913. évi április hó 16-ik 8-ik száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg: *Tartalom:* Halász Imre: Bismarck és a magyar emigráció, Szombati-Szabó István: Májusi miatyánk (Vers), Réti Ödön: A vér (Novella), Laskó Géza: Németmaszlag, török árny (Regény VIII.), Bálint Aladár: A Pálffy-gyűjtemény, Balázs Béla: Halálos fiatalok (Dramai részlet), Lengyel Géza: Kis házak között (Regény VIII. Vége), Gedő Lipót: rajza. *Ignotus:* A politika mögött, *Ady Endre:* Versek, *Figyelő.* Disputa. Szerkesztőség és kiadóhivatal: IX., Lónyay utca 18. Előfizetési ára: Egy évre 24 K. egyes szám ára 1 kor. 20 fill. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

Csütörtök este

TOMBOLA
a „Koroná“-ban.

Rendkívül értékes nyereménytárgyak lesznek kisorsolva!

Regény.

Egy világváros rejtelmei.

(78)

19. fejezet.

Nóra menekülése.

Ezek hallatára a főrajzoló is magához tért, hirtelen magukra kapták mind a ketten felöltőjüket és rohantak le a lépcsőkhöz.

A kapu előtt egy elegáns számolatlan bérkocsi állott, abba be-

ültek és csak úgy találomra megparancsolták a kocsisnak, hogy hajtson a Dunapart felé.

A kitanult bérkocsi előkelő mánásembereknek tartotta a két jómadarat és a jó borra való reményében a könnyű bérkocsi villámgyorsan repült végig a főutcákon, az egyik utcasarkon majdnem elűtött egy arra menő munkásembert, a sarki rendőr fel is akarta őket tartóztatni, de a kocsis Szappanos nógatására a lovak közé csapott és elvágatott.

A két jómadár már egészen közel járt a Dunaparthoz, megállították a kocsit, leszálltak, Szappanos egy tíz koronás bankjegyet nyomott a kocsis markába aki mélyen meghajtotta magát a méltóságos urak előtt, akik ilyen gavallérosan fizetnek, és még csak nem is sejtette, milyen országos betörőket vitt ő a kocsiján. Amint a méltóságos urak a kocsitól eltávoztak, az ostort, vígan patogatva indult vissza azon az uton, amelyiken jött.

Amikor Szappanos és a főrajzoló a Dunaparra értek, éppen akkor szállt a csónakba Nóra, óvatosan beemelte maga után Mártuskát, majd pedig legutoljára Kiss Miklós szállt a csónakba, mire a csónak megindult a tulsó part felé.

Most már Szappanos látva Nóra szándékát, mindenáron megakartá gátolni, hogy a tulsó partra érhesse a csónak; vagy fel kell a Dunna közepén borítani, vagy meg kell őket akadályozni, hogy kiszállhassanak.

Körülnézelt, nem lát-e valahol egy másik halászt, aki őtet is átszállítaná a másik partra, de biz' halász sehol sem volt látható, de nem messze attól a helytől ahonnan Nóráék elindultak állt egy üres gőzhajó, annak a kormányához egy könnyű csónak volt erősítve, benne pedig két evezős hevert.

Szappanos valamit sugott a társának, mire mind a ketten óvatosan, hogy senki észre ne vegye őket, elindultak a hajóra, ott a kormányról leereszkedtek a csónakba és még annyi időt se akartak veszteni, hogy a kötelet eloldozzák, hanem egy éles késsel elvágta azt és gyors tempóba kezdtek evezni.

A könnyű csónak sebesen siklott a víz sima tükre és mint a közelebb-közelebb ért ahhoz a csónakhoz, amelyikben Nóráék ültek. De akármennyire is megfeszítette erejét Szappanos és a főrajzoló nem tudták Nóráék csónakjukat megkerülni, abban a pillanatban érték partot, amikor már Nóráék kikötöttek.

(Folyt. köv.)

Építelőik figyelmébe !!

Tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy a szentlőrinci téglagyárunknál a tégláégetést megkezdtük és a mai naptól kezdve elsőrendű salétrommentes fali- és vastéglát a legjutányosabb áron lehet kapni. — A nagyéremű építelő közönség becses pártfogását kérve, maradunk tisztelettel:

Mészáros testvérek,
téglá- és cserépgyárosok.

o o Telefon szám: 132. o o

Üveges és nyitott kocsik fehér és fekete, megfelelő behuzatokkal és mindenféle ravatalozás díjtalanul.

Folyton a legújabb újdonságok!

Tévedések kikerülése végett kérem a t. közönségét, hogy a saját érdekében is címre megfigyelni sziveskedjék és cégem jó hírnevét szemelőtt tartva, gyászbeszéd alkalmával bevásárlás véget közvetlen hozzám fordulni.

Ma már nem szükség bizonyítani, köztudomású dolog, hogy a **legszebb kiszolgálást adja a legnagyobb megelégedésre özv. GYURIK LAJOS-né „Örangyal“** díszetemetkezői vállalata

MAK, Kenyérpiac, (Tókey-féle házban).

Legmegbízhatóbb pontos és szolid kiszolgálás. Csanádmegye, valamint Makó város legrégebb eredetű, a mai modern kor követelményeinek megfelelően teljesen újonnan berendezett és új árukkal beállított elsőrangú díszetemetkezői vállalata. — Rendez temetéseket a leggyorsabbtól a legdíszesebb pompadíszosztályig utólérhetetlen díszes és olcsó áron. — Előforduló gyászbeszédemben kérem a t. közönség nagyrabecsült pártfogását.

Kiváló tisztelettel **ÖZV. GYURIK LAJOS-né.**

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi szer, alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, élét. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálairatbizonyítja jóságát! Kapható Makón

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill., nagy üveg 2 korona. Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Makulatúra

csomagolópapír kilóként kap-
00 00 ható a 00 00
„Makói Független Ujság“
kiadóhivatalában.

Egy modern rövid

ZONGORA

jutányos áron **ELADÓ**

Weisz Ármin

főkántornál.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézvrösség és mindenféle bőrtisztító-anság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Árak: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 kor Ezen piperezerek több kiállításon ér-mekkel lettek kitüntetve.

Értesítés!

Értesítem a tisztelt hagyatéktermelő gazdákat és kertészeket, hogy az általam fel-talált és szabadalmaztatott

hagymakapák

a tavaszi időnyre már elké-szülték és azokat a legjutá-nyosabb árban árusítom. Meg-jegyezni chajtom, hogy ezen kapákat egy szerelem, hogy külön kapaszárakkal 16-24 c. sor távolsággal répa-
pátásra is használható.

Raktáram: Makó, Szent János-tér 20.

LIPTAK BÉLA.

Négy **tehénjárás** nyári legel-
darab tetésre és

luczerna földek

évi használatra kiadók, továbbá fe-
les és harmados krumpli földek
kaphatók 200 önként

Breuer Gusztáv

mérnök-nél, Makón.

Manósszonyi bútorok

olcsó és jó kivitelben kaphatók

ALEXI és KISS

asztalos üzletben (régi sörház),
Teltsch Adolf-gózmalmával szemben.

MEGRENDELÉSEKET

a legújabb minták után készítünk.

Elvállalunk **ÉPÜLET, PORTAL- ÉS**

BOLTBERENDEZÉSEKET

a legjutányosabb áron mellett.

Jó kivitel és pontos kiszolgálás.

Tisztelettel

Alexi és Kiss épület és bútor
asztalosok.

Több igáskocsi

és egy

könnyű kocsi,

három pár lóra való szerszám

jutányosan eladó

Böhm Izsónál

Eötvös-utca 30. házszám

Nézzé

meg asztalfiókjában,
hogyan van-e elegendő

nyomtatványa

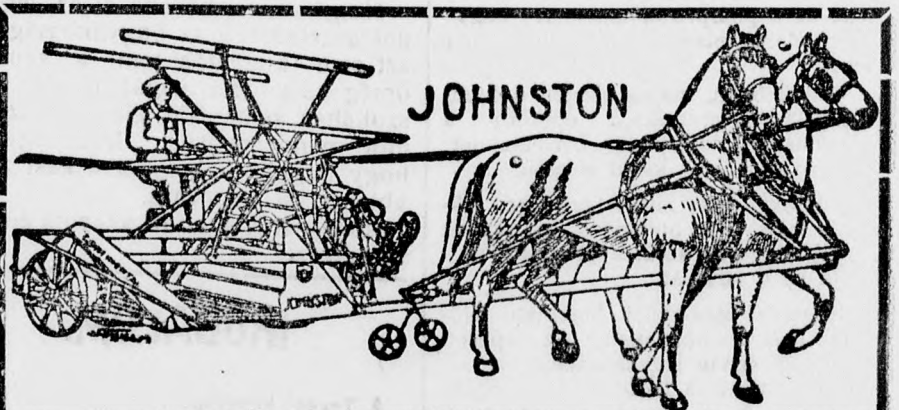
és ha netalán az fogytán van, ne hagyja annak megrendelését az utolsó perczre, amikor már a megrendelések fölhalmozódván, nem is lehet azokat a rendes időre elkészíteni, hanem rendelje meg a

„**MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG**“-nál
MAKÓ, DESSEWFFY-TÉR 7. TELEFON SZÁM 124.

ahol mindennemű nyomtatványok olcsó áron, igen csinos kivitelben a legrövidebb idő alatt készülnek.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Van szerencsém a t. gazdaközönséget értesíteni, hogy a Szent János téri házamhoz való beköltözés alkalmával

teljesen **megnagyobbítottam és javítottam** a **műhelyemet**

Raktáromba már megérkeztek az 1913. évi modelu egyszerűsített és ezidőszert leg-tökéletesebb **kéveköto aratógépek** a hozzá tartozó autórudhordók-

kal, mely Makón és a környéken több mint 300 gazdnál működik, ugyszintén megérkeztek a **kukorica ültetők.** Ugy a ké-
legújabb négyzetbe ültető gépek teljesen felszerelve vannak raktáromon. ::

Bárki a tal megtekinthetők és f. évi március hó 1-től kezdve minden vasárnap d. e. 11-12-ig ARATÓGÉP TANFOLYAMOT

tartok. Az érdeklődő gazda-
közönséget szívesen látom. **Fontos** még az, hogy az aratógépek ré-
szel nálam egész éven át kap-
hatok. A legsürgösebb munkaidőben sem történhetik az aratásnál fenn-
akadás. — Raktárom tartok kitünő SISAL-féle kéveköto zsinogot, első-
rendű GÉPOLAJAT, BACHER-féle EKÉKET amerikai tükörcél kor-
mányoyal, IMPERATOR műtrágya és magvető gépeket, saját találmá-
nyu vessző utanzati vaspálcás boronákat, répa és szecs-kavágókat.

Mindenféle gépek javítását pontosan és jutányosan esz-
közlöm Szives pártfogást kér

LIPTAK BÉLA

Szent János-tér 02 gépraktár.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben
KEDVEZŐ ÁRBAN
!! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!

Szép elsőrendű zöld here-széna

és tehénnek való széna kisebb és nagyobb mennyiségben kapható

Iritz Sámuel özv. cégnél.

UJDONSÁG

A LECITHIN COGNAC

tápláló ereje folytán elsőrendű 0-0 erősítő gyógycognac. 0-0 A Lecithin Cognac testileg visszamaradt egyéneknek, úgy gyermekeknek mint felnőtteknek, de kivált lábadozásban lévő gyengélkedőknek csodálatos hatással bír, mert a hanyatló erő rövid használat után tökéletesen helyre áll, miért is az orvosok nagyon ajánlják. Kizárólagos egyedüli eláruló hely:

özv. BÖRCSÖK LAJOSNÉ
czukrázdájában
MAKÓN.

Massey Harris aratógépek

szerelése meg kezdődött. Vevőknek naponta bemutatva lesz Halász A üzletében Makó 0-0 Fötér 0-0

A LEGJOBB
ABLAKREDŐNYÖK
PALLAGINÁL kaphatók.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT,
amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG

Kőbányai Polgári Serfözde Részvény-Társaság főraktárosa.

ÉRTESÍTÉS! Saját termésű fehér és siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű

TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős **RUMOT** teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,**
Szegeál-utca.

CZIGÁNYPRIMÁS

„Király Ernő mulat“

ez a címe a legújabb rendkívül sikerült humoros dupla gramofon hanglemezek, azonkívül „Sokszor úgy szeretnék sirni“, „Futóbolond“, „Temetés volt a faluban“ stb. Darabja 2.50 fillér. E hanglemezek eredeti felvételben kizárólag egyedül 0-0 0-0 csakis 0-0 0-0

Wagner „HANGSZER-KIRÁLY-nál

kaphatók. - Budapest, József-körút 15 a. Alig használt nagy dupla hanglemezek óriási választékban darabja csak 60 fill. legolcsóbban javít! - Lemez-

csere ingyen! - kérjen nagy fényképes árjegyzéket. 0-0 **Óvás! Figyelem a Wagner névre és 15. házszámra.**

PRIMA LUCERNÁS

egész évi használatra **K I A D Ó**

IRITZ MIKSANAL

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Losonczy-utca 13.

Reklámunk óriási eredménye.

Ujabb reklámra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk :

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 darab)

- 1 darab üvegtégely francia arc- és közfinomító,
- 1 drb. francia szappan (bármely illatban),
- 1 üveg francia parfüm (bármely illatban),
- 1 üveg francia brillantin (bármely illatban),
- 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír,
- 1 csomag dr. Heider-féle fogpor,
- 1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel),
- 1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor,
- 1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz,
- 10 drb. szekrény és ruhaillatosító (francia Sachet-lap),

összesen 19 darab 2 korona 50 fillért,

Szállítások naponta eszközöltetnek. Szétküldés: biztos postakézbesítés érdekében, vagy utánvét mellett, minek költsége 84 fillér vagy a pénz előleges beküldése ellenében, amely esetben a 2 korona 50 fillér vételárhoz 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget nem számítunk.

Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőnk kívánságra ingyen és bérmentve küldjük.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltők (Raglánok) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig

óriási választékban !!

Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben, nemkülönbön pongyolák, külön blousok és aljakban fel-
!! !! szoknyákban !! !!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok.

Nagy választéku női fehérnemű raktár.

Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában M a k ó n, F ö t é r
Otthon-kávéház mellett.

Legújabb divatu, tiszta gyapju-
szövetekből készült elegáns

ERDŐS PÁL ÉS TÁRSA férfi- és fiu öltönyök és tavaszi double felöltők óriási választékban nagy ruhaáruházában Makón, Fő-tér, az iparbank palotájában.

Gyermekruhákban különleges nagy választék. Különféle munkásruhák, munkásköpenyek. Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

Értesítés! **ÚJ ÜZLET!** Értesítés!

HORVÁTH NÁNDOR

Disztemetést rendező intézete MAKÓ, Szeged-u. (Glück-féle ház)

Gyászszertek alkalmával már saját érdekükben is forduljanak bizalommal a fenti új elsőrendű

Disztemetkezést rendező intézethez,

hol minden e szakmába vágó cikkek, u. m. érc- nickel, selyem vagy bársonnyal bevont fakoporsók, szemfódelek, halotti ruhák. Továbbá saját készítésű feltűnő szép sirkoszoruk nagy választékban, a legolcsóbb árban szerezhetők be. Bármilyen rendű és rangu temetések rendezése helyben és vidéken, valamint hullaszállítások és ekszhumálások a legújabb és legkegyesebb árban, kegyeletteljes pontossággal eszközölhetők.

Elsőrendű felszerelési raktár 6 díszes gyászokocsiival. Művirág koszoruk minden kivitelben 70 fillértől. Erc és élővirág-koszoruk minden kivitelben 3 koronától

kezdve óriási választékban kaphatók és megrendelhetők. Diszgyászokcsijaimért, valamint pompadisztravatalozásért külön díjat nem számítok fel. Gyászhoz a nagyérdemű gyászoló felek részére mindenkor rendelkezésükre állok. Költségvetésekkel díjtalanul szolgálók. A nagyérdemű gyászoló közönség b. pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz., (ev. ref. ó-templom mellett.)

HORVÁTH NÁNDOR
az intézet tulajdonosa

CSILLAG DROGÉRIA MAKÓ,

Főtér, Kasznárlak. Gyógyáru raktár.

Arc-crémek,
Csillag-crém „Diana“
Angol lilium krém,
Illatszerek,
Hölgyporok,
Jes powder 6 színben
1, 3 és 5 korona,
Fogporok,
Fog-crémek,
Fogpaszták,
Fog- és hajkefék,
Szájvizek,

Szappanok,
Hajvizek,
Szobaillatok,
Borotváló készülékek,
Crémek, szappanok- és
eszközök,
Kézápoló szerek- és
készülékek,
Kugler A. Gerbeaud cukor-
kák és csokoládék tablác-
kákban.

Kötszerek, sebészeti eszközök, gummiáruk, irrigátorok,
gyermekápolási szerek, háztartási és
gazdasági cikkek nagy raktára,

Czipész üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Makón a Kossuth szoborral szemben a Pollák-féle házban a mai kor igényeinek megfelelő

czipész üzletet nyitottam.

Raktáron tartok férfi, női és gyermekczipőket a legjobb és legszébb kivitelben, ugyancsak megrendeléseket a leggyorsabbított a legdivatosabb kivitelig készítek és a legmesszebbmenő igényeket is kielégítem, fájós lábakra biztos sikerrel kényelmes czipőket készítek a legolcsóbb árak mellett. Törekvésem oda irányul, hogy a tisztelt vevőközönséget a legjobban és a legolcsóbban kiszolgáljam. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradám tisztelettel

NAGY ELEK czipész mester.

Eredeti Fegyvergyári kerékpárok

Eredeti Helicar Premier kerékpárok

Eredeti Alfa, Humbert és Rudge kerékpárok

Ezen eredeti védjegyek alatt a legerősebb építésű, a legtokéletesebb dupla haranő csapágyzatu és a legtokéletesebben felszerelt kerékpárok jönnek forgalomba.

Eredeti Reithoffer és oroszországi gummik, lámpák, esengők és mindennemű kerékpár részek kizárólagos raktára:

GLÜCK SAMU cégnél **MAKÓ.**

Pontos kiszolgálás, mérsékelt árak, kedvező fizetési feltételek.

Legújabb rendszerű permetezőket és permetező alkatrészeket, vízmentes ponyvákat, kenderzsákokat, cséplőgéphez való olajokat, szijákat és mindennemű felszereléseket, kék-uszó kocsikenőt legolcsóbban

GLÜCK SAMU cégnél **szerezhet be.**

Csanádmegye legolcsóbb uri és női divatáruháza Endrei Márton Makó, Főtér.

Tisztelettel értesítem Makó és vidéke vásárló közönségét, hogy a tavaszi áruim u. m.:
női és férfi fehérneműk, napernyők, kesztyűk, czipők, kalapok, ruhadiszek megérkeztek,
amelyeket a legszolidabb olcsó árak mellett árusítom.

B. pártfogást kérve, maradám tisztelettel

Endrei Márton.